קנג:

ל) [קדושין על: גיטין כח.],
 ס) קדושין עט:, ג) טהרות
 פ"ו מ"ז שבת דף ו:, ד) [ב"ק
 נג. ב"ת קיו:], ד) דמדמחלק
 בעיון זה א"כ כו' כל"ל רש"ל,

ו) ול"ל ותנים בתוספתם

דטהרות פ״זן,

הגהות הב"ח

(א) גם' אמר רבה הרי (ח) גבוי מתור רבה הרי מת. נ"צ כך הוא גירקת התום' והרא"ש ודלא כאלפפי דגורק רבא ע" באשר"י: (ב) שם אתר רבא לא שנו.

נ"ב ל"ג ואמר רבא אלא

לתת לכם וחותה שתפלש דמילתיה דר"ל אדרבא קאי גורס ואמר רבא ורשב"ם דחה אותו: (ג) שם שלא

עברו עליה ימות הגשמים:

עכרו עליה ימות הגקמים:

(ד) רשב"ם ד"ה אמר רבה

וכו' והעמדבוהו על חזקת:

(ה) ד"ה חולין וכו' בותן

לה בחזקת שהוא קיים לא

כ״ם דנימה דלמא עמד

כ"ש דימת דיבמא עמד מותר בו: (ו) ד"ה הוא מוליא וכוי וכדאביי וכוי ואיכא למימר: (ו) ד"ה דמנן וכוי לזורק לתוכו מרשות הרבים: (ח) תום" תום"

ד"ה השתח וכו' זקן חו תולה נותד לה בחומת

חולה בותן לה במוקם מולה בותן לה במוקם שהוא קיים ואוכלת אשתו בתרומה בחזקת שהוא קיים ולא אמרינן וכיי ולא

היה לנו לומר: (ע) בא"ד היה נט נותר: (ט) באדד בני הספינה המטולטלים ביס: (י) ד"ה כמלן וכוי בהדיל דהוא: (כ) ד"ה בימות וכוי שהביל רביי חנגלל

ללו הן ימות כל"ל ותיכת אלו הן ימות כל"ל ותיכת דקתני נמחק: (ל) בא"ר והא דקתני סיפא ימות כל"ל ותיכת את נמחק: (מ) ר"ה רשות וכו' מארבע רוחותיה רשות וכו' מארבע רוחותיה

ורשות הרבים: (נ) ד"ה

אמר וכו' משנגדרה הבהעה

ולהכי אפי' נימות החמה חשיבת: (ס) בא"ד ונרתה

ובלבד ימים הסמוכים לגשמים ונראה לר"י כל"ל ותיבות

ותנו בתוספתא ואלו הו ימות

החמה משתעקר התבואה מתוכה ימות הגשמים משתרד רביעה שניה נמחק:

עברו עליה וכו׳

רבה וחומו שמפרש

נר מצוה

קבא א מיי׳ פ״ח מהל׳ כיה ומחנה הלכה כז סמג עשין פנ טושייע חיית סי' רנא סעיף ב: קבב ב ג מיי' פייכ מהל' אבות הטומאה הלכה

מוסף תוספות

א. נ״א: ולאו קושיא היא דהתם שאני דכיון שהניחוהו חולה חי, באותו חזקה יש להעמידו עד שיוודע לו שמת, אבל הכא הרי קברו מוכיח עליו יוכא זור קבור מוכיח עירו שמת. למנ"ן, ב. כיון שאבדה בים ואין אנו יודעים מה היה להם ורובן לאבוד כמאן דמת דמי . ואבודו מוכיח עליהם. שם. ואבון מוכיו עייה. עס. ועיין רענ״ל. ג. דאיכא למימר דר״מ אפי׳ בשכיב מרע קאמר, וטעמא דידיה משום דכיון דכתבו מתנה סתם וסתם מתנות מתנה קיימת משמע דהיינו מתנת בריא, דאילו מתנת שכ״מ היתה הו״ל למכתב בה כד קציר ורמי בערסיה וכו׳. לשנ״ה. T. אפי׳ הוחזקו בהם. מוס׳ קידושין עט: בהם. מוט קיזומין עט. ה. דלא תימא כיון דלא כתיב ביה במהלך על הגליה בשוקא כמו בשאר שטרות אף אם היה בריא לא גמר ומקנה, קמ"ל. תוס' סרא"ש שס. 1. דהא מוסי הכמים פס. 1. דהא ספק טומאה מסוטה גמרינן ובסוטה בכי האי חצר לאו מקום ייחוד וסתירה הוא. כש"י עיכונין ת, I. והלכתא גמירי כסוטה דרה"י היא מתחלה בשעה שבאה שם טומאה. בשעה שבאה שם טומאה. רמנ"ן, ח. ואע"פ שהרי באו עליה ימות החמה ואילו היתה בה עכשיו ואילו היונה בה עכשיו טומאה חדשה לא היינו דנין אותה לענין אותה טומאה אלא שהיא ר"ה, לענין ההיא טומאה ישנה מיהא אין אנו דנין אותה בחזקת מה שהיא עכשיו אלא בחזקת מה שהיתה

רבינו גרשום אמר רבא. בתר השתא אזלינן דמסתבר כדאמר מקבל והרי מת והרי קברו מוכיח עליו שלא עמד מחליו: אמר ליה אביי. היכי מציח אזל רחר השחא ז ומה . של אנשים שהיו בה לאיבוד ואפי׳ הכי נותנין עליו חומרי חיים שאין משיאין נשותיהם דחיישי שמאן נשותיהם דחיישי שמא השליכן לחוץ במקום רחוק כשהן חיים וחומרי מתים שאם כהנים היו אותן . שטבעו נשיהן ועבדיהן אין , אוכלין תרומה בחזקת שהן חיין דאיכא למימר מתו: לא כ״ש. שנותנין עליו חומרי חיים ואיכא למימר דנתרפא וקם מחליו וחזר . מאותה מתנה: כמאן אזלא האותה מוננה: כמאן ארא הא שמעתא דרבא דאזיל בתר השתא: כר' נתן כדתניא. לא כתב בה כשנותן מתנת שכיב מרע כשנותן כוונגת שכיב מוע הוא. הוא אומר שכיב מרע היה ועמד וחזר והוא אומר מי. הוא שכיב מרע מוציא מידן בלא ראיה שנכסין הן ברשותו ובחזקתו ונכסים בו שוונו ובוווקונו ונכסים בחזקתן קיימי והן אין מוציאין בלא ראיה שבריא היה כשנתן לו דברי ר' יעקב: ר' נתן אומר אם בריא היה כו׳. אלמא דבתר בויא היה כוי אלמא דבות השתא אזלינן ודיינינן ליי שבריא הוא אי לא מייתי ראיה דשכיב מרע הוה: אמר ר' אלעזר ל) מחלוקת . ר' יעקב במחלוקת ר' יעקב

השתא ומה ספינה שרובן לאבד בו'. הקשה הר"ר ינחק בר' מאיר אמאי לא פריך ליה מדתנן בגיטין (דף כח. ושם) הניחו זקן או חולה (ח) בחזקת שהוא קיים ואוכלת אשתו בתרומה ולא

אמרי׳ דלמא מת ואינה קושיא דהתם לא מת לבסוף אבל הכא מת לבסוף א ולא הוי לנו לומר שעמד אי לא משום דמדמינן ליה לספינה המטורפת בים דהוי כמו שסופן לאבד במים בואפ״ה חשבינן להו בחזקת שהם חיים עדיין א"נ מההיא משנה לא היה יכול להוכיח אלא שהוא בחזקתו כמו שהניחו אבל מהך משנה יש להוכיח שניצול מחליו כמו בני הספינה (ט) המטילים בים שנצולו מן המים:

במאן אולא הא שמעתא דרבה בר' נתן. וא״ת אמאי לא קאמר כר"מ דרבה גופיה מוקי לקמן . ר' נתן כר"מ דמתני' וי"ל דמשום דר נתן דיינא הוא ונחית לעומקא דדינא ומטעם זה פי׳ רבינו שמואל דהלכה כרבה אי נמי דמתני' לא מוכחא בהדיא (י) שהוא בחוקת בריא עתה ג אבל ממילתיה דרבי נתן משמע הכי נסדים: והן אין מוציאין מידו אלא בראיה. ול"ת פשיטל כיון שהול מוליל מידם ד בלא ראיה שהן אין מוליאין מידו בלא ראיה וי"ל דהא קמ"ל דהא ברחיה מוליחין חע"פ שחין השטר

מוכיח שהיה ברים ה: דבר נתן אומר אם בריא הוא עליו להביא ראיה בו'. אומר ר"י דהך סוגיא דהכא לית לה כההיא סוגיא דפ׳ בתרא דקדושין (דף עט.) דקאמר התם קדשה אביה בדרך ונתקדשה היא עצמה בעיר והרי היא בוגרת רב אמר הרי היא בוגרת לפנינו ושמואל אמר חוששין לקדושי שניהם וקאמר התם לימא כתנאי מי מוליא מיד מי הוא מוליא מידם בלא ראיה כו' לימא רב דאמר כרבי נתן ושמואל דאמר כרבי יעקב אמר לך שמואל אנא דאמרי אפי׳ כרבי נתן עד כאן לא האמר ר' נתן התם אלא דכולי עלמא בחזקת בריאים קיימין [והאי] דמפיק נפשיה מחזקת בריאים עליו להביא ראיה אלא הכא מי מפיק נפשיה מחזקה וא"כ ה"ג איזו ראיה מייתי מר' נתן לרבה התם היינו טעמא דכ"ע בחזקת בריאים קיימי אבל הכא אין לנו לומר שהיה בחזקת שכיב מרע שלא עמד דשמא עמד ומסיפא נמי דקתני אם שכיב מרע הוא עליהן להביא ראיה שהיה בריא אינו ראיה דהתם היינו טעמא דאוקי ממונא אחזקיה ובדרבה דהכא איכא חזקת ממון לגבי יורשים אלא לאו ש"מ דלית לה להך סוגיא סברא דהתם: בימות הגשמים רשות היחיד לכאן ולכאן. פי׳ רבינו חננאל דבימות הגשמים אין בני אדם נכנסין בתוכה מפני רוב הגשמים ואין נראה שאין זה מחמת מילוי מים אלא מפני התבואה כדקתני בתוספתא (פ"ז דעהרות) שהביא רבינו חננאל (כ) דקתני אלו ימות החמה משתעקר התבואה ממקומה והא דקתני סיפא (6 את ימי הגשמים משתרד רביעה שניה לאו היינו מפני רוב המים אלא שמשם ואילך גדלים הזרעים ודריסת הרגל מוקת להם כדתניא בס"פ מרובה (ב"ק דף פא.) מהלכים בשבילי הרשות משתרד רביעה שניה שמשם ואילך דריסת הרגל מזקת לזרעים ולתבוחה:

רשות היחיד לשבת ורשות הרבים למומאה. נפ״ק לשנת (דף ו:) פליגי בה אמוראי איכא מאן דמוקי לה בבקעה שהוקפה מארבע (מי רוחות רה״ר לטומאה שאפי׳ חלר שנכנסים

בה בזו ויולאין בזו אמרי' בעירובין (דף ח.) דהוי רשות הרבים לטומאה ב"ש בקעה שהולכים בה תדיר ואיכא דמוקי לה בלא הוקפה והוי כרמלית ואמאי קרי לה רשות היחיד לפי שאינה רה"ר:

שמר רבה הרי מת והרי קברו מוכיח עליו 🕪 אמר ליה אביי "השתא ומה ספינה שרובן לאבד נותנין עליהָן חוְמרי חיִים וחְומרי מתים חולין שרוב חולין לחיים לא כל שכן אמר רב הונא בריה דרב יהושע כמאן אזלא הא שמעתא דרבה כר' נתן דתניא סמי מוציא מיד מי הוא מוציא מידיהן כלא ראיה והן אין מוציאין מידו אלא בראיה דברי רבי יעקב רבי נתן אומר אם בריא הוא עליו להביא ראיה שהיה שכיב מרע אם שכיב מרע הוא עליהן להביא ראיה שבריא היה אמר רבי אלעזר ולמומאה כמחלוקת דתנן ביבקעה בימות החמה רשות היחיד לשבת ורשות הרבים למומאה בימות הגשמים רשות היחיד לכאן ולכאן (0 אמר רבא ילא שנו אלא שלא עברו ש עליו ימות הגשמים אבל עברו עליו ימות 👁 הגשמים רשות היחיד לכאן ולכאן: וחכמים אומרים המוציא מחבירו עליו הראיה וכו':

ואפ"ה נותנין עליו חומרי חיים וחומרי מתים כדתנן בפ' כל הגט (גיטין ד' כח:) אבל עיר שכבשה כרכום וספינה שאבדה בים נותניו עליו חומרי חיים וחומרי מתים בת כהן לישראל בת ישראל לכהן שתיהן אין אוכלות בתרומה: חולים שרוב חולים לחיים. כדתנן (גיטין שם.) המביא גט ממדינת הים והניחו זקן או חולה (ס) נותנין לה בחזקת שהוא קיים לא כל שכן דנימא עמד וחזר בו. ומיהו (רבא) ורבהן לא הדר ביה והי"ל כוותיה דשמעתיה כרבי נתן אולא דקי"ל כוותיה כדאמרי׳ בעלמא (ב"מ ד׳ קיו:) ר׳ נתן דיינה הוה ונחית לעומקה דדינה: מי מוליה מיד מי. מתנה שחין כתוב בה לא לשון מתנת בריא ולא לשון מתנת שכיב מרע כי מתני' זה אומר בריא היית וזה אומר שכיב מרע הייתי: הוא מוליא מידיהן. ונותן

ספינות. הטובעות בים שרובן ליאבד

אמר רבה הרי. אנו רואין שהוא מת ובתר השתא אזלינן (ד) והעמדנו

על חזקת מיתתו ויש לנו לומר שמתוך חותו חולי מת וקנה המקבל

מתנה: א"ל אביי. מאן לימא לך דמההוא חולי איפטר לבית עולמיה

והלא רוב חולים לחיים וחזר בו ואחרי כן חלה ומת: השתא ומה

עומד בנכסיו וזוכה בהן דהעמד ראיה נכסים על חזקתן ויד בעל השטר שבא לתבוע נכסיו של זה על התחתונה דלא אזלינן בתר השתא (י) כדאביי דרוב חולים לחיים דאיכא למימר דהדר ביה: והם אין מוליאין מידו. אח"כ מביאין ראיה בעדים שבריא היה: אם בריא הוא. בשעת העמדה בדין עליו וכו׳ דאזלינן בתר השתא: אמר ר"א ולענין טומאה. דקי"ל [סוטה כח:] ספק טומאה ברה"י ספיקו טמא וברה"ר ספיקו טהור וקי"ל נמי דבקעה בימות החמה רשות הרבים לטומאה ובימות הגשמים רשות היחיד לטומאה כדתנן כו': כמחלוקת. כי היכי דנחלקו ר' יעקב ור' נתן במתנה סתם אי אזלינן בתר השתא או בתר חזקת נכסים הכי נמי אפליגו גבי טומאה שאם בא אדם לב"ד ונשאל על שנכנס לבקעה ואין יודע מתי נכנס אי בימות החמה וטהור אי בימות הגשמים וטמא חזינן אם עתה כשנשאל ימות החמה הן טהור הוא דאזלינן בתר השתא לר' נתן ואם ימות הגשמים הוא טמא דבתר השתא אזלינן ולרבי יעקב דאזיל בתר חזקה העמד טהור על חזקתו וטהור עד שיבאו עדים ויעידו שבימות הגשמים נכנס: דמנן בקעה כו'. מסוייגת בגדר סביב ורה"י היא לשבת ואפי׳ היא קרפף יותר מבית סאתים (י) לזרוק בתוכו מרה"ר חייב ולטלטל אסור: רה"ר לטומאה. דלאו מקום סמירה הוא אבל בימות הגשמים שיש שם זרעים אין נכנסים לתוכה והוי מקום סתירה וספק טומאה טמא: אמר רבה לה שנו כו'. מילתה בחפי נפשה היה והמפרש דמילתיה דר"א אדרבא האי אינו אלא טועה דרבא בתרא הוא וא"ל לדחוק

מילחיה דרבי אלעזר ולהעמידה על פירוש רבא: לא שנו. דבקעה

בימות החמה רה"ר לטומאה: אלא שלא עברו. על בקעה זו

ימות הגשמים משגדרוה אבל עברו עליה ימות הגשמים תו לא

פקע מינה שם רה"י אפילו משיגיעו ימות החמה ותיהוי לעולם

רה"י לכאן ולכאן וסברא מעלייתא היא או חומרא דרבנן הוא. ור"ח

פירש דרבא פליג אדר׳ אלעזר והכי כתב ורבא חולק על רבי

אלעזר ופי׳ נמי לא שנו דבקעה כו׳ אלא בזמן שלא עברו

על זו הטומאה שהיתה עתה בבקעה ימות הגשמים אבל

עברו על זו הטומאה ימות הגשמים רה"י היא לכאן ולכאן:

מוסף רש"י

מי מוציא מיד מי. הכותב נכסיו לאחרים ולא שייר כלום, דקי"ל בשכיב מרע להן, לקי ל בשפיב וועם שאין מתנתו מתנה אם עמד, דגלי דעתיה מדלא שייר מידי דמלוה מחמת מיחה יואם ברים היה מתנתה מתנה, ועכשיו הוא אומר ש"מ הייתי והו אומרים בריא ש"מ הייתי והן חותכים בכים היה, מי מולים נכסים מיד מי (קדושין עט:). הוא מוציא מידיהן. אם עמדו והחזיקו בנכסים, ואין לכין להביא ראים שהיה ש"מ ואפילו הוא בריא מכשיו בשמח חורה לא אמרינן מדהשתא מזכה כם מתריק תדהשתם ברים מעיקרם בשעת מתנה נמי ברים (שם). אם בריא הוא. עכשיו בשעת חזרה, עליו להביא ראיה. וחי עלין להביא ראיה. ומי לא מיימי מחזקינן ליה כי העתא (שם). בימות החמה. אלין נה זענים, רשות היחיד לשבת. להל לא היחיד לשבת. דסם למו הילוך לרכים הוא, שאין רכים מסמלקין מן הממילה לילך בשדה, ורשות הרבים לטומאה. וספקו טהור, דסם לאו מקום סמירה החל, שיש בני אדם נכנסים הוח, שיש בני חדם וכנסים לה, דספק טומאה לטמא מסוטה גמרינן לה והחם סמירה כמיב, ונסתרה והיא טממאה, דבמקום סמירה טממאה לבעלה מספק, ומכאן אתה דן לשרץ (שבת ו:). לתנט זן כפרן (שבת ד.). בימות הגשמים. שהיל זרועה אין אדם נכנס לה

אמר רבא לא שנו אלא שלא עברו עליה ימות הגשמים. פי' רשב"ם שעגרו עליה ימות הגשמים משנגדרה הנקעה 🕫 ואפ"ה בימות החמה חשיבא רשות היחיד ואין נראה כלל כי איזו סברא היא דכיון שנגדרה ועברו עליה ימות הגשמים הויא רשות היחיד אפי׳ בימות החמה וקודם שעברו ימות הגשמים לא תהיה רשות היחיד ועוד דלא מלי לאוקומא למילתיה דרבא דהכא אלא למ"ד בפ"ק דשבת (שם) והוא שיש לה גדר מד' רוחותיה ועוד אמאי קאמר רבא למילתיה הכא יותר מכל שאר מקומות שבגמרא שהביא הך משנה ופי' רבינו חננאל דלענין טומאה קאי וה"ק לא שנו אלא שלא עברו על טומאה זו ימות הגשמים ואז אם נכנס בימות החמה הוי רשות הרבים אבל אם עברו על טומאה זו ימות הגשמים אפילו נכנס בה בימות החמה ובא לשאול בימות החמה הוי רשות היחיד גם על פירוש זה (קשה) תמיה גדולה היא למה יחשב רשות היחיד כיון דנכנס בימות החמה ובא לשאול בימות החמה ודוחק לומר דחומרא דרבנן היא ועוד תקשה למה אומר רבא דבריו בכאן יותר מבשאר מקומות דמייתי הך משנה וי"ל דהא נמי לא קשיא היא כדפירש רבינו חננאל דרבא חולק אדר"א ולא כתב יותר ונראה (©) דחולק בענין זה מדאמר רבא אם עברו עליה ימות הגשמים הוי רה"י אפילו בא לשאול בימות החמה ונכנס בימות החמה א"ר לא אזיל בתר השתא בתר שעת שאילה " ושמא כדברי ר' יוחנן רולה לומר כדאיתא בירושלמי עלה בפרק מי שמת אמר ר' יוחנן נטמא בספק בקעה בין בימות החמה בין בימות הגשמים מחלוקת ר"מ וחכמים בא לשאול בימות [החמה נשאלין לו בימות החמה בימות הגשמים נשאלין לו בימות הגשמים א"ר יוחנן (ע) ובלבד ימים הסמוכים לגשמים] מיומן במוספתא ואלו הן ימות החמה משתעקר התבואה מתוכה ימות הגשמים משתרד רביעה שניה

ור׳ נתן כדאיירינן לענין טומאה. דתנן הבקעה מסויגת סביב. בימות החמה רשות היחיד לשבת אם יותר מבית סאתים אין מטלטלין בה אלא בארבע והזוורק מרשות הרבים חייב חטאת מפני שיש לה מחיצות. רשות הרבים לטומאה די מון טואייים, ענין טומאה. זות זה קפה מטיגוו סביב. בימות זהומדי שתחוזיהי לשבת אם יחוד מבית טאומים אין מטיפטליק ביה אלא באדבר והדוד מטאת מפני שיש לזה מודימוד. ושתדוהים לספק טומאה בימות החמה כבר היא קצורה אין מונעין בני אדם לעבור דרך עליה. דרמיא כרה"ר לענין טומאה דכל ספק טומאה בימות החמה רשות היחיד לכאן לכאן בין לשבת בין לטומאה. אף ספק טומאה שיש בבקעה ספיקו טהוי. ובימות הגשמים. גו אע"ג דהשתא ימות החמה רשות היחיד לכאן ולכאן בין לגבי טומאה בין לגבי שבת דלא אזלי בתר השתא. וכרי יעקב סבירא ליה דלא אזיל בתר השתא ות"ק כר' נתן: וחכמים אומרים המוציא מחבירו עליו הראיה הואיל דנותן (דבעל מתנה) מוחזק הוא על המקבל להביא ראיה שבריא היה: